

نمایشگاه نقاشی Painting Exhibition

بازتاب دنیای درونی کودکان و نوجوانان اُتیسم Reflection of inner world of autism children

بی-ن-ش-ای-ت Infinite Lines and Colours خط و رنگ

ShaarGallery

۱۴۰۳ آذر ۹-۱۴ 29 Nov - 4 Dec 2024

تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید کاظم موسوی، میدان هروی، خیابان شهید وفامنش،

خیابان شهید جمالی، شماره ۱۷، عمارت عین الدوله، نگارخانه برگ

آثار: هنرمندان موسسه تربیت اُتیسم کارآمد (تاک)
مجری طرح: احسان شعردوست
مدیر اجرایی: محسن فتاحی
مدیر هنری: داوود آجرلو
گرافیک: حمیدرضا زبیری
کیوریتورها: لیلا طیبی فرد، سارا شهریاری راد
با تشکر از: شکوه علیزاده، غزاله توکلمند، نفیسه رسولی

شارگالری (پاییز ۱۴۰۳)

بی‌نهایت خرد و رنگ

بازتاب دنیای درونی کودکان و نوجوانان اُتیسم

«بی‌نهایت خط و رنگ» فرصتی است تا به دنیای رنگارنگ کودکان اُتیسم نگاهی نزدیک‌تر بیاندازیم و شاهد توانایی‌های شگفت‌انگیز و منحصر به فرد آن‌ها باشیم. این‌جا هر کودک با زبانی که شاید برای بسیاری از ما آشنا یا ناآشناست، داستان خود را با رنگ‌ها و فرم‌ها بیان می‌کند. این آثار نه تنها نمایش خلاقیت این کودکان، بلکه پنجره‌ای به درک عمیق‌تر از جهان درونی آن‌ها باز می‌کنند؛ جهانی سرشار از احساس، رنگ و زیبایی.

اُتیسم نگاهی متفاوت است به جهان و این نمایش‌گاه ما را به دیدن و درک آن نگاه منحصر به فرد دعوت کند. هر نقاشی نمایانگر قدرت و قابلیت‌های ذهنی و حسی یک هنرمند کوچک را به نمایش می‌گذارد و نشان می‌دهد هنر وسیله‌ای جهانی برای بیان احساسات و افکار، فراتر از هر محدودیت است.

«بی‌نهایت خط و رنگ» تأکید دارد که هنرمندان این نمایش، نه به واسطه محدودیت‌ها، بلکه به خاطر توانایی‌های بی‌نهایت خود شایسته توجه و تحسین‌اند. این آثار یادآور می‌شوند که انسان می‌تواند با قدرت خود، جهان اطرافش را تغییر دهد و تأثیرگذار باشد. به احترام توانایی‌ها، خلاقیت‌ها و استعدادهای بی‌نهایت کودکان و نوجوانان اُتیسم، از دریچه این نقاشی‌ها وارد دنیای رنگارنگ آن‌ها شویم.

لیلا طیبی فرد

یادداشت کوتاه یک گالری هنری پژوهشی

ما در شارگالری به عنوان یک نهاد هنری پژوهشی به پیش نهاد یکی از فعالان فرهنگ و هنر ایران، محسن فتاحی، با هنر کودکان و نوجوانان اُتیسیم در مؤسسهٔ تاک آشنا شدیم. از همان ابتدای معاشرت با این نقاشی‌ها معلوم شد با کارکردی از هنر مواجه‌ایم که درست در راستای هدف‌گذاری ما برای کشف ظرفیت‌های پنهان هنر است. ما در تقسیم کار دربارهٔ هنر به تقسیمات حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای توجهی نداریم، بل بر این باوریم که هنر کارهایی می‌کند رایج و در معرض دید عموم اهالی هنر، کارهایی هم می‌کند که چندان دیده نمی‌شوند و باید آن را از پنهانی، پیدا کرد.

یک هنرمند نقاش و کاربلد، غزاله توکل‌مند، به همت شکوه علی‌زاده و دیگر مدیران و مربیان تاک توانسته نقاشی را به کاری جدی برای کودک و نوجوان اُتیسیم تبدیل کند، چنان‌که رفته‌رفته برخی از آن‌ها خود را هنرمند بدانند؛ و چه مبارک است این. نگارخانهٔ برگ تهران میزبان شد تا شارگالری دو کیوریتور با تجربه از دنیای نقاشی حرفه‌ای (سارا شهریاری‌راد و لیلا طیبی‌فر) را در مواجهه با نقاشی‌های این کودکان قرار دهد. نمایشی با آداب حرفه‌ای مهیا شد و اکنون می‌توان به تماشای این بی‌نهایت ایستاد؛ «بی‌نهایت خط و رنگ» را می‌توان دید و لذت برد، می‌توان از این آثار خرید و نصب‌العین نمود تا هر روز را به کیف از این کیفیت انسان گذراند و نیز می‌توان خانواده و اطرافیان این هنرمندان را تحسین کرد که این چنین به جای هر رنجی، شادی را تمرین می‌کنند.

اما پژوهش‌گران و صاحبان نظر! این مجموعه را باید دید و بررسیید، از رویکردهای گوناگون. از زاویهٔ دید روان‌شناسی کودک و نوجوان، از منظر تأثیرات جامعه‌شناختی هنر بر زیست فردی و اجتماعی لایه‌های خاص اجتماع، از دریچهٔ کارکردها و روش‌های کار هنری با کودک و نوجوان، از طریق علوم مثل نوروساینس و گوناگونی عصب‌شناختی در اُتیسیم، از سوی مطالعات فلسفی بر نسبت دست و ذهن این کودکان با زیباشناسی آثار و از بی‌شمار سویه‌های دیگر. این مجموعه آثار نه تنها نام بی‌نهایت خط و رنگ را بر خود دارند، بل بی‌نهایت ظرفیت دارند و بی‌نهایت راه نرفته، شاید و باید که رفت.

داوود آجرلو، احسان شعر دوست

شارگالری

پاییز ۱۴۰۳

یادداشت سارا شهریاری‌راد (نقاش و کیوریتور) و گفت‌وگو با غزاله توکلمند (نقاش، گرافیست و مربی کودکان اُتیسم)

نمایشگاه نقاشی «بی‌نهایت خط و رنگ» فضایی را برای نمایش آثار هنری کودکان و نوجوانان اُتیسم فراهم کرده است که نه تنها به ارائه خلاقیت و توانمندی‌های هنری آن‌ها می‌پردازد بلکه تأثیرات عمیق این حضور بر شکل‌گیری هویت فردی و اجتماعی این بچه‌ها و افزایش آگاهی عمومی جامعه مخاطب بسیار قابل تأمل است.

به لطف مدیر و همکاری مربی‌های موسسه تا یک روز بسیار زیبا و ماندگار در ذهن و قلبم را در کنار بچه‌های اُتیسم گذراندم. این تعامل به من کمک کرد برای اولین بار با چالش‌های اُتیسติก بودن از نزدیک مواجه شوم. اُتیسติก بودن نوع متفاوتی از زندگی و درک دنیای پیرامون است. این بچه‌ها جهان را با جزئیات و دقت بیشتری مشاهده می‌کنند. هر صدا، رنگ و حرکت برای آن‌ها معنایی عمیق‌تر دارد. این توانایی می‌تواند هم مثبت و هم منفی باشد. از یک سو زیبایی‌هایی را می‌بینند که دیگران ممکن است نادیده بگیرند، اما از سوی دیگر می‌تواند حواس را بیش از حد تحریک و آن‌ها را دچار اضطراب کند. وقتی کودکی احساساتی از اضطراب و تنش را تجربه می‌کند و علت آن برای من مبهم بود به این فکر می‌کردم که همه ما با سطوح متفاوتی از آنچه دیگری در درون خود تجربه می‌کند، بیگانه هستیم. وقتی شاهد تکنیک‌های آرامش‌بخش مربی و روش‌های همدلانه او برای کاهش اضطراب کودک بودم به شدت تحت تأثیر قرار گرفته بودم و در انتها وقتی او را در راهرو آرام و خوشحال دیدم، آموختم که چگونه باید با شرایط دشوار مواجه شویم. از ویژگی‌های بارز این بچه‌ها علاقه شدیدشان به موضوعات خاص است که می‌تواند به عنوان یک منبع آرامش و خوشحالی عمل کند و برای آن‌ها هویت و هدف بسازد، مثل بازی در پارک موسسه برای کودکی که باعث می‌شد با انگیزه و تمرکز بیشتری تمرین‌های آموزشی را به انجام برساند. آن‌ها چندین ساعت به فعالیت‌های مورد علاقه‌شان (نقاشی و سفال) سرگرم بودند، با تمرکزی عجیب که روشی برای فهم و تعامل با دنیای اطراف‌شان است. کودکی با علاقه چهره مربی مورد علاقه‌اش را بارها نقاشی می‌کرد و در کار خود از رنگ‌های مرتبط با احساساتش استفاده می‌کرد. این بچه‌ها به من نشان دادند که دنیای اوتیسم می‌تواند چقدر شگفت‌انگیز و رنگارنگ باشد وقتی این امکان برای آن‌ها فراهم باشد که از روش‌های غیرکلامی مانند هنر یا نوشتن برای شرح احساسات و افکارشان استفاده کنند؛ همان‌گونه که کودکی با اینکه از ارتباط کلامی خوبی هم برخوردار بود، دغدغه‌هایش را بسیار زیبا و با حوصله در کنار نقاشی‌های خود می‌نوشت یا دیگری که با درک تفاوت پرتله‌های نیم‌رخ و سه‌رخ در فیگورهای نقاشی‌هایش خودش و ما را شگفت‌زده کرده بود.

در این سال‌ها که بواسطه تدریس هنر با افراد در ارتباط هستم می‌دانم که هر فردی داستان خودش را دارد و همه ما اعم از اینکه درگیر اختلالی باشیم یا نه، دچار ترس‌هایی هستیم که در اولین خطوطی که ترسیم می‌کنیم به وضوح قابل مشاهده هستند. قدرت ارتباطات انسانی در یک فضای آموزشی می‌تواند به رشد و یادگیری و ایجاد امنیت روانی کودکان کمک کند. تجربه‌ای متفاوت به واسطه‌ی تعامل با کودکانی متفاوت برای من یادآور این مسئله است که همدلی و درک تفاوت‌ها تا چه اندازه اهمیت دارد.

فرایند تقویت مهارت‌های شناختی مانند حل مسئله و بهبود مهارت‌های حرکتی و دقت در حرکات دست، افزایش تعامل اجتماعی و برقراری روابط میان کودکان می‌تواند به تقویت مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی آن‌ها کمک کند. هنر به آن‌ها این فرصت را می‌دهد که احساسات خود را از طریق رنگ‌ها، خطوط و اشکال منتقل کنند. این نمایشگاه می‌تواند کمک کند تا بچه‌ها احساس ارزشمندی و پذیرش را تجربه کنند. حمایت از فعالیت‌های هنری این کودکان می‌تواند تأثیرات مثبتی بر رشد اجتماعی، عاطفی و شناختی آن‌ها داشته باشد. نمایش آثار بچه‌های دارای اوتیسم نه تنها فضایی برای تماشا است بلکه محفلی برای تفکر و تأمل درباره انسانیت و ارتباطات انسانی است.

آثار نقاشی گردآوری شده در این نمایشگاه متعلق به کودکان و نوجوانان اُتیسیم و حاصل کارگاه‌های موسسه تاک هستند که با هدف تقویت مهارت‌های هنری، ارتباطی و ایجاد فضایی خلاقانه و آموزشی برگزار می‌شوند. غزاله توکل‌مند نقاش و گرافیکست به عنوان مربی و راهنما از ابتدا همراه این بچه‌ها بوده است و می‌تواند ارزیابی دقیقی در مورد ویژگی‌ها، علایق و نقاط قوت و ضعف هریک از آن‌ها ارائه دهد. او فعالیت آموزشی خود را در رابطه با کودکان اُتیسیم از سه سال پیش با موسسه تاک به طور جدی آغاز کرده است و در این گفت و گو سعی دارم به امکانات و محدودیت‌ها در ارتباط با کودکان اُتیسیم در مسیر آموزش بپردازم.

▪ بهتر است از تفاوت‌ها شروع کنیم، درباره تفاوت در نحوه برقراری ارتباط با این بچه‌ها صحبت کنید.

تفاوت‌ها زیاد هستند. اکثر این بچه‌ها تو را می‌بینند اما انگار نمی‌بینند و نگاهشان گذرا است.

▪ به بیان دقیق‌تر می‌توان گفت به تفاوت میان «دیدن» که واکنش طبیعی چشمی است و در صورت سلامت بینایی به‌طور خودبه‌خودی انجام می‌شود و «نگاه کردن» که با دقت و تمرکز همراه می‌شود اشاره دارید؟

دقیقا، بعضی از این کودکان اصلا ارتباط چشمی برقرار نمی‌کنند یا ممکن است ساعت‌ها تو را نگاه کنند بدون هیچ عکس‌العملی یا تصویری را ببینند اما درک کاملا متفاوت و مختص به خودشان را از آن داشته باشد.

▪ در مورد تفاوت‌های موجود در شیوه‌های نقاشی بچه‌ها و ارتباط آن با طیف بسیار وسیع و متنوع اختلال اُتیسیم بفرمایید.

بچه‌های طیف خفیف به تصویر واکنش نشان می‌دهند و حتی دوست دارند شبیه واقعیت کار کنند. طیف شدید انگار تصویر را نمی‌بینند، همانطور که تو را نمی‌بینند. این مسئله بسیار مهم است که بدانیم کارهای انتزاعی و آبستره مربوط به بچه‌های طیف شدید است که با کمک مربی سعی شده توجه‌شان به اطراف و به صفحه کاغذ جلب شود و از آن درخودماندگی و اضطراب را با رنگ و خط رها شوند. بزرگ کار کردن برای این است دست آن‌ها حرکت داشته باشد. مربی باید هدایت کننده باشد. گاهی آنقدر فشار دست زیاد است که کاغذ پاره می‌شود. این طیف کارهایی را که قائم به ذات خود عناصر تصویر هستند انجام می‌دهد. تلاش می‌شود که خط، نقطه، سطح و ریتم را ببینند و احساس خوشایندی از زیبایی و ترکیب رنگ‌ها تجربه کنند.

اما کودکان در طیف خفیف دوست دارند بازی کنند. فقط باید به آن‌ها انگیزه بدهیم و کمک کنیم تا یک کار را به اتمام برسانند و ذهن پراکنده‌شان را جمع کنند. کارهای فیگوراتیوی که شما برای نمایش انتخاب کردید از این طیف هستند.

▪ با چالشی مثل کمبود توجه و تمرکز یا اضطراب شدید در مسیر آموزش چگونه مواجه می‌شوید؟

وقتی چالش‌ها متفاوت می‌شوند برخورد ما هم باید متفاوت باشد. در وهله اول ما باید بتوانیم اعتماد این بچه‌ها را جلب کنیم و فضای امنی ایجاد کنیم. باید کمک کنیم ما را ببینند، حس کنند و درکی از ما داشته باشند که به سمت ما بیانند. برخی از آن‌ها بسته به اینکه در طیف خفیف یا شدید قرار داشته باشند، کلام ندارند و با حرکات بدنی خود به محرک‌ها واکنش نشان می‌دهند. قبل از آموزش ما باید بتوانیم توجه کودکان را جلب کنیم و کاری کنیم تا نگاه جستجوگر داشته باشند. در واقع در طیف شدید تمرکز یا خیلی کم هست یا صفر. گاهی کودک اونقدر ذهن شلوغی دارد که با موزیک ادیت می‌شود یا فقط می‌تواند موزیک مورد علاقه خودش را تحمل کند. گاهی فقط آواهایی رو تولید و مدام تکرار می‌کند. در مواقعی که کودک توجه و تمرکز ندارد ما باید ابتدا او را به آرامش نسبی برسانیم.

▪ نظارت و واکنش به نقاشی‌های بچه‌ها در فرایند یادگیری تا چه اندازه اهمیت دارد؟ و چگونه این کار را انجام می‌دهید؟

ما باید کمکی برای بهبود رفتارهای کلیشه وار تکراری آن‌ها باشیم. تمرکز و دقت به پیرامونشون را رشد بدهیم. این بچه‌ها به شدت حساس هستند ولی در بیان احساسات مشکل دارند. ما از روش‌هایی برای ارتباط کلامی استفاده می‌کنیم. زمانی که کودک درکی از صفحه سفید پیش روی خود ندارد، شاید کاغذ را مچاله کند و صدای خش‌خش برای

او جذابیت بیشتری داشته باشد. آنچه از نظر ما زیباست ممکن است که از نظر او زیبا نباشد. گاهی دست کودک کنترل مداد را ندارد و لرزش دارد. در مواقعی تشخیص جهت فرم‌ها به چپ و راست برای کودک مشکل است. گاهی اینقدر ذهن شلوغ و آشفته است که صفحه سیاه می‌شود. ما باید آن‌ها را هدایت کنیم و به زیبایی برسانیم. در این مواقع به اصطلاح با دست حامی به او سرخط می‌دهیم و مسیر را به او یادآوری می‌کنیم یعنی دست او را از پشت سر گرفته و از نقطه‌ای به نقطه دیگر می‌بریم به نحوی که کودک تصور می‌کند خودش در حال کشیدن خطوط روی صفحه است و مرتبه بعدی نیاز به آن دست حامی نخواهد داشت. در مورد طیف خفیف لازم است با تصاویر او را به تفاوت میان فرم‌ها و شکل‌ها آگاه کنیم. به طور مثال تفاوت پرنده‌ها یا ماهی‌ها باهم. تفاوت در حالت‌های قرارگیری فیگورها در صفحه و جلوگیری از تکرار یک رنگ در نقاشی کودک.

▪ آیا رویکرد خاصی در آموزش نقاشی به کودکان اُتیسم دارید؟

ابتدا باید ببینیم که به چه متریال و ابزاری علاقه نشان می‌دهد و از کدام فاصله می‌گیرد. با تصاویر و عناصر بصری اولیه نقاشی را شروع می‌کنیم، با نقطه، خط و سطح سعی می‌کنیم توجه‌اش را به صفحه کاغذ جلب کنیم. در طیف شدیدتر ما سرخط می‌دهیم و کودک را از یک مسیر به مسیر دیگری می‌بریم. وقتی در این پروسه تصویر روی کاغذ نقش می‌بندد کودک احساس خوشایندی را تجربه می‌کند؛ احساس آرامش از انجام کاری مثبت. این وقتی است که او از یک نقطه به یک نقطه برسد و فرم‌اش را ببندد. گاهی کودک مقاومت‌هایی دارد یا به دلیل اضطراب حتی نمی‌تواند بنشیند. آموزش تربیتی و هنری زنجیره‌ای به هم پیوسته است و در این پروسه رفتارهای اشتباه هم اصلاح می‌شود. وقتی مقاومت‌ها کمتر شد می‌توانیم به کودک تصویر نشان دهیم و با او حرف بزنیم. وقتی فضا را نمی‌بیند پله‌پله و نقطه به نقطه با صداها و آواها او رو جلو می‌بریم تا اینکه در ادامه شروع به توجه کردن می‌کند. آموزش در ابتدا فردی شروع می‌شود و بچه‌ها از طیف‌های متفاوت در یک گروه کنار هم قرار نمی‌گیرند. بسیار با آزمون و خطا پیش می‌رویم. در صورت واکنش منفی کودک به وسیله‌ای به طور مثال آبرنگ برای کودکی که از خیس شدن دست‌هایش احساس خوبی ندارد، آن وسیله را جایگزین می‌کنیم. مهم این است که به احساس آرامش و خوشایند درونی و ذهنی برسد. ما می‌خواهیم از همه عناصر ساخت تصویر استفاده کنیم، سطح، خط، لکه و... آموزش وقتی آغاز می‌شود که کودک در برنامه قرار گرفته و همه حواس‌اش جمع کاری است که انجام می‌دهد. با اعتماد به نفس دادن به بچه‌ها رفتارهای تکراری را تغییر می‌دهیم: تکرار آواها، جملات، ضربه زدن، رنگ‌ها و...

▪ چه معیارهایی برای ارزیابی پیشرفت هنری کودکان دارید و با توجه به نیازهای فردی چگونه تنظیم می‌شوند؟

پیشرفت هر کودکی نسبت به خودش مد نظر ما هست. گاهی یک کودک فقط نگاه می‌کند و نمی‌داند با صفحه سفید چه کاری باید انجام بدهد. زمانی همین که او بتواند یک نقطه بگذارد و آن را بچرخاند و به خودش برساند. همین برای او یک پیشرفت محسوب می‌شود؛ چرا که دست و چشم او هماهنگ شده و تمرکز پیدا کرده، اینجا کودک در برنامه قرار گرفته است. هر کودک مبتلا به اُتیزم منحصر به فرد است و ممکن است ترکیبی از علائم و ویژگی‌ها را نشان دهد. برخی ممکن است در یک زمینه قوی باشند و در زمینه دیگر چالش‌هایی داشته باشند. با مداخلات مناسب مانند درمان‌های رفتاری و آموزشی می‌توانند مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی خود بهبود بخشند. در نهایت درک تفاوت‌های فردی و نیازهای خاص هر کودک بسیار مهم است تا بتوان بهترین حمایت و راهکارها را برای آن‌ها فراهم کرد.

سارا شهریاری راد

آثار

Artworks

My name is Abtin. I am very interested in works of art.

آبتین (Abtin) (۱۳۸۷/۲/۵)
اسم من آبتین هست. به کارهای هنری علاقه زیادی دارم.

پرنده کوهستان (Mounatin Bird)
گواش (Gouache)
۴۶*۳۵ سانتی‌متر (46*35cm)

آلا (Ala) (۱۳۸۱/۷/۱۴)

My name is Ala. I am very fond of music and dancing.

اسمم آلا هست. علاقه زیادی به موسیقی و رقصیدن دارم.

پروانه (Butterfly)

گواش و آبرنگ (gouache and water color)

۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

آلا (Ala) (۱۳۸۱/۷/۱۴)

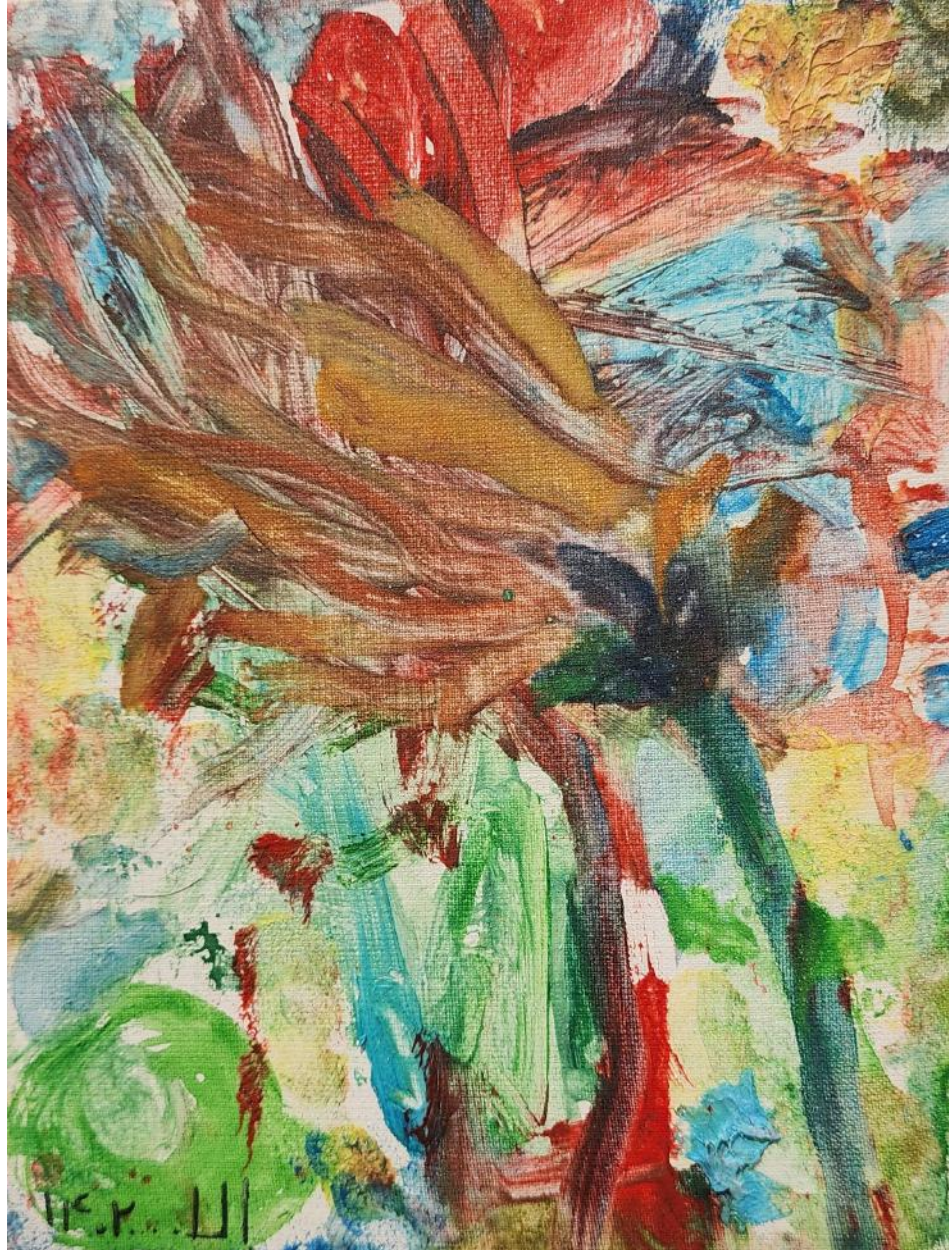
My name is Ala. I am very fond of music and dancing.

اسمم آلا هست. علاقه زیادی به موسیقی و رقصیدن دارم.

جنگل رنگارنگ (Colorful Jungle)

گواش و آبرنگ (gouache and watercolor)

۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

آلا (Ala) (۱۳۸۱/۷/۱۴)

My name is Ala. I am very fond of music and dancing.

اسمم آلا هست. علاقه زیادی به موسیقی و رقصیدن دارم.

گل های پاییزی (Autumn Flowers)

گواش (Gouache)

۲۳*۲۷ سانتی متر (23*27cm)

امیرحسین (Amirhossein) (۱۳۹۶/۱۲/۱۸)

My name is Amir Hossein. I am very dependent on my mother.
I love listening to music.

اسم من امیر حسین هست. خیلی به مادرم وابسته‌ام. کم حرفم.
عاشق گوش دادن به موسیقی هستم.

جنگل خندان (Smiling Jungle)

پاستل و آبرنگ (Pastel and Water Color)
۳۵*۴۶ سانتی‌متر (35*46cm)

امیرحسین (Amirhossein) (۱۳۹۶/۱۲/۱۸)

My name is Amir Hossein. I am very dependent on my mother.
I love listening to music.

اسم من امیر حسین هست، خیلی به مادرم وابسته‌ام، کم حرفم.
عاشق گوش دادن به موسیقی هستم.

پروانه قرمز (Red Butterfly)

گواش و پاستل (Gouache and Pastel)

۳۵*۴۶ سانتی‌متر (35*46cm)

My name is Ariyan. I like drawing.

آرین (Ariyan) (۱۳۹۲/۵/۱)
اسم من آرین هست. از نقاشی کشیدن خوشم میاد.

بز جنگل (Forest Goat)
گواش و پاستل (gouache and pastel)
۷۰*۵۰ سانتی متر (70*50cm)

آریو (Ariyo)

My name is Ario. I am a naughty and smart child and I enjoy drawing.

اسم من آریو هست. بچه شیطون و باهوشی هستم و از نقاشی کشیدن لذت می‌برم.

جوجه آتشین (Fire Chicken)

گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)

۸۵*۷۰ سانتی‌متر (85*70cm)

My name is Arta. I like to eat a lot.
I have a different world inside my mind.

آرتا (Arta) (۱۳۹۳/۱۰/۲۷)
اسم من آرتا هست. علاقه زیادی به خوردن خوراکی دارم. دنیای متفاوتی داخل ذهنم دارم.

پرواز پرنده (Flying Bird)
گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)
۴۰*۳۰ سانتی متر (40*30cm)

My name is Helia. I go to school.
I am very interested in music and painting.

هلیا (Helia) (۱۳۹۱/۳/۲۵)
اسم من هلیا هست. مدرسه میرم. علاقه زیادی به موسیقی و نقاشی دارم.

جنگل خندان (Beautiful Jungel)
پاستل (Pastel)
۴۰*۳۰ سانتی متر (40*30cm)

My name is Mahdiyari. At first I didn't like drawing, but gradually I became interested.

مهدیار (Mahdiyari) (۱۳۹۸/۹/۲)
اسم من مهدیار هست. اول نقاشی کشیدن رو دوست نداشتم ولی کم کم علاقه مند شدم.

ماهی قرمز (Red Fish)

آبرنگ (Water Color)

۳۵*۴۶ سانتی متر (35*46cm)

مهديار (Mahdiyar) (۱۳۹۸/۹/۲)

اسم من مهديار هست. اول نقاشی کشیدن رو دوست نداشتم ولی کم کم علاقه مند شدم. My name is Mahdiyar. At first I didn't like drawing, but gradually I became interested.

جوجه زرد (Yellow Bird)

پاستل و آبرنگ (Pastel and Water Color)

۳۵*۴۶ سانتی متر (35*46cm)

My name is Mahzad. I am very interested
in playing and watching cartoons.

مهزاد (Mahzad) (۱۳۹۶/۱/۲)
اسم من مهزاد هست. علاقه زیادی به بازی و دیدن کارتون دارم.

پرنده سرخ (Red Birt)
گواش و پاستل (Gouache and Pastel)
۳۵*۴۶ سانتی‌متر (35*46cm)

My name is Mahzad. I am very interested
in playing and watching cartoons.

مهزاد (Mahzad) (۱۳۹۶/۱/۲)
اسم من مهزاد هست. علاقه زیادی به بازی و دیدن کارتون دارم.

گل های قرمز (Red Flowers)
گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)
۳۵*۴۶ سانتی متر (35*46cm)

متین (Matin) (۱۳۸۵/۷/۱۶)

My name is Matin.

I am a warm-blooded and kind boy, I like to draw.

اسم من متین هست، پسر خون گرم و مهربونی هستم به نقاشی کشیدن علاقه دارم.

استخر آبی (Blue Pool)

گواش و آبرنگ (gouache and water color)

۷۰*۵۰ سانتی متر (70*50cm)

My name is Matin.
I am a warm-blooded and kind boy, I like to draw.

متین (Matin) (۱۳۸۵/۷/۱۶)
اسم من متین هست، پسر خون گرم و مهربونی هستم به نقاشی کشیدن علاقه دارم.

درخت تنومند (A Stout Tree)
گواش و پاستل (Gouache and Pastel)
۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

My name is Mehrad. I am a quiet boy.
I draw most of the words I want to say.

مهرداد (Mehrad) (۱۳۹۶/۷/۲۹)
اسم من مهرداد هست. پسر کم حرفیم. بیشتر حرف‌هایی که می‌خوام بزنم رو نقاشی می‌کشم.

خط‌های رنگی (Colored Lines)
گواش (Gouache)
۴۶*۳۵ سانتی‌متر (46*35cm)

میثاق (Misagh) (۱۳۸۹/۳/۳۰)

اسم من میثاق هست. استعداد خوبی در کشیدن نقاشی دارم.

My name is Misagh. I have a good talent in drawing.

گاو خشمگین (Angry Cow)

گواش و آبرنگ (pastel and water color)

۷۰*۵۰ سانتی‌متر (70*50cm)

میثاق (Misagh) (۱۳۸۹/۳/۳۰)

My name is Misagh. I have a good talent in drawing.

اسم من میثاق هست. استعداد خوبی در کشیدن نقاشی دارم.

گربه و پرنده (Cat and Bird)

گواش و پاستل (Gouache and Pastel)

۷۰*۵۰ سانتی متر (70*50cm)

میثاق (Misagh) (۱۳۸۹/۳/۳۰)

اسم من میثاق هست. استعداد خوبی در کشیدن نقاشی دارم.

My name is Misagh. I have a good talent in drawing.

اسب‌ها (Horses)

آبرنگ (Water Color)

۷۰*۵۰ سانتی‌متر (70*50cm)

مبین (Mobin) (۱۳۸۹/۱۱/۴)

اسم من مبین هست. خیلی به حیوانات علاقه دارم
و دوست دارم تنهایی بازی کنم و نقاشی بکشم.

My name is Mobin. I am very fond of animals and I like to play alone and draw.

ازدهای وحشی (Wild Dragon)

گواش و پاستل (Gouache and Pastel)
۷۰*۵۰ سانتی متر (70*50cm)

My name is Mohammad Hassan.
I am very interested in drawing natural landscapes.

محمد حسن (Mohammadhassan) (۱۳۸۵/۱۰/۱۱)
اسم من محمد حسن هست. علاقه زیادی به کشیدن منظره‌های طبیعی دارم.

گوزن درختی (Tree Deer)
گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)
۷۰*۵۰ سانتی‌متر (70*50cm)

My name is Mohammad Hassan.
I am very interested in drawing natural landscapes.

محمد حسن (Mohammadhassan) (۱۳۸۵/۱۰/۱۱)
اسم من محمد حسن هست. علاقه زیادی به کشیدن منظره‌های طبیعی دارم.

سنجاقک درخشان (Sparkling Dragonfly)
گواش و پاستل (Gouache and Pastel)
۴۶*۳۵ سانتی‌متر (46*35cm)

My name is Mohammad Hassan.
I am very interested in drawing natural landscapes.

محمد حسن (Mohammadhassan) (۱۳۸۵/۱۰/۱۱)
اسم من محمد حسن هست. علاقه زیادی به کشیدن منظره‌های طبیعی دارم.

چوپان مهربان (King Shepherd)
پاستل و آبرنگ (Pastel and Water Color)
۴۶*۳۵ سانتی‌متر (46*35cm)

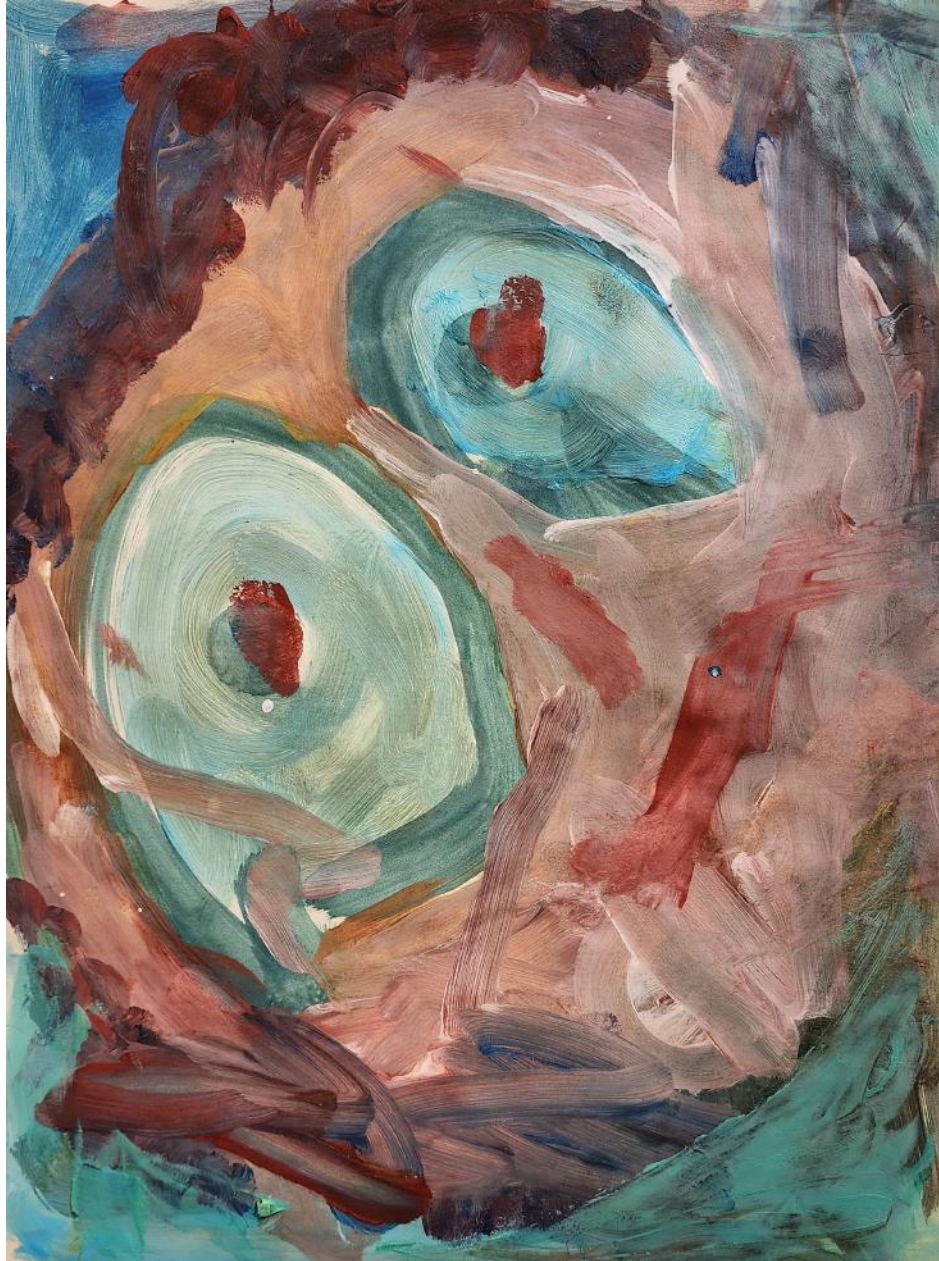

My name is Mohammad Hassan.
I am very interested in drawing natural landscapes.

محمد حسن (Mohammadhassan) (۱۳۸۵/۱۰/۱۱)
اسم من محمد حسن هست. علاقه زیادی به کشیدن منظره‌های طبیعی دارم.

صورت‌ها (Faces)

پاستل و آبرنگ (Pastel and Water Color)
۳۵*۵۰ سانتی‌متر (50*35cm)

My name is Nika. Most of the paintings
I draw are yellow chickens.

نیکا (Nika) (۱۳۹۶/۹/۶)

اسم من نیکا هست. بیشتر نقاشی‌هایی که میکشم جوجه‌های زرد رنگه.

چشم‌های قرمز (Red Eyes)

گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)

۳۵*۴۶ سانتی‌متر (35*46cm)

My name is Nika. Most of the paintings
I draw are yellow chickens.

نیکا (Nika) (۱۳۹۶/۹/۶)
اسم من نیکا هست. بیشتر نقاشی هایی که میکشم جوجه های زرد رنگه.

پرندۀ مهربان (Kind Bird)
گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)
۳۵*۴۶ سانتی متر (35*46cm)

پرهام (Parham) (۱۳۹۶/۳/۲۶)

اسم من پرهام هست. یک خواهر هم سن خودم دارم. رنگها رو دوست دارم. My name is Parham. I have a sister my age. I like the colors.

صورت خندان (Smiling Face)

پاستل (Pastel)

۳۰*۴۰ سانتی متر (40*30cm)

پرهام (Parham) (۱۳۹۶/۳/۲۶)

My name is Parham. I have a sister my age. I like the colors.

اسم من پرهام هست. یک خواهر هم سن خودم دارم. رنگها رو دوست دارم.

پرنده آوازه خوان (Singing Bird)

پاستل و آبرنگ (Pastel and Water Color)

۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

پارسا (Parsa) (۱۳۸۹/۷/۷)

My name is Parsa. I like to play a lot. I also like to draw.

اسم من پارسا هست. علاقه زیادی به بازی کردن دارم. نقاشی کشیدن هم دوست دارم.

جنگل خندان (The Smiling Forest)

پاستل و آبرنگ (Pastel and Water Color)

۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

پارسا (Parsa) (۱۳۸۹/۷/۷)

My name is Parsa. I like to play a lot. I also like to draw.

اسم من پارسا هست. علاقه زیادی به بازی کردن دارم. نقاشی کشیدن هم دوست دارم.

ماشین برفی (Snow Machine)

گواش (Gouache)

۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

My name is Pendar. I am very interested in cars.
I like to paint cars more.

پندار (Pendar) (۱۳۹۴/۹/۱۶)
اسم من پندار هست، علاقه زیادی به ماشین دارم، بیشتر دوست دارم ماشین نقاشی کنم.

ماشین آبی (Blue Car)
گواش و آبرنگ (Gouache and Water Color)
۸۵*۵۰ سانتی متر (85*50cm)

My name is Reza. The adult world is strange for me.
Drawing relaxes me.

رضا (Reza)
اسم من رضا هست، دنیای بزرگسالی برای من عجیبه، نقاشی کشیدن بهم آرامش میده.

سیمرغ (Simorgh)
پاستل و آبرنگ
(46*35cm) سانتی متر

رضا (Reza)

My name is Reza. The adult world is strange for me.
Drawing relaxes me.

اسم من رضا هست. دنیای بزرگسالی برای من عجیبه. نقاشی کشیدن بهم آرامش میده.

پسر جنگجو (Warrior Boy)

گواش و پاستل (Gouache and Pastel)
۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

My name is Sadra. I can't speak well
and I bring my dreams into my paintings.

صدرا (Sadra)

اسم من صدرا هست. نمی‌تونم به خوبی صحبت کنم و آرزو هام رو داخل نقاشی هام میارم.

چوجه رنگی (Colored Chicken)

گواش و آبرنگ (Gouache and Water color)
۷۰*۸۵ سانتی‌متر (85*70cm)

My name is Gina.

I am an artist and I am very interested in music and painting.

ژینا (Zhina) (۱۳۸۴/۵/۱۵)

اسم من ژینا هست. من یک هنرمندم و علاقه زیادی به موسیقی و نقاشی دارم.

گریه نارنجی (Orange Cat)

پاستل (Pastel)

۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

My name is Gina.

I am an artist and I am very interested in music and painting.

ژینا (Zhina) (۱۳۸۴/۵/۱۵)

اسم من ژینا هست. من یک هنرمندم و علاقه زیادی به موسیقی و نقاشی دارم.

جنگل اسرارآمیز (Mysterious Forest)

گواش و پاستل (Gouache and Pastel)

۴۶*۳۵ سانتی‌متر (46*35cm)

ضحی (Zoha) (۱۳۹۴/۴/۲۶)

My name is Zoha. I go to school and draw interesting pictures.

اسم من ضحی هست. مدرسه میرم و نقاشی های جالبی میکشم.

خروس های روستا (Village Roosters)

پاستل (Pastel)

۷۰*۵۰ سانتی متر (70*50cm)

My name is Zoha. I go to school and draw interesting pictures.

ضحی (Zoha) (۱۳۹۴/۴/۲۶)
اسم من ضحی هست. مدرسه میرم و نقاشی های جالبی میکشم.

گل های جنگل (Jungle Flowers)
گواش و آبرنگ (Gouache and Water color)
۴۶*۳۵ سانتی متر (46*35cm)

it back to itself, this is a significant achievement because the eye-hand coordination has developed in him/her. This means the child has got involved in the program. Every autistic child is unique and may display a combination of symptoms and characteristics. Some may be strong in one area but face challenges in another. With appropriate interventions like behavioral and educational therapy, they can improve their communication and social skills. Ultimately, understanding the individual differences and special needs of each child is crucial for providing the best support and strategies for them.

Sara Shahriyarirad

same for them. Sometimes the child's hand has no control over the pencil and shakes. In some cases, children struggle with distinguishing between the left and right directions of forms. Sometimes their mind is so deranged and chaotic that they paint the entire page black. We must guide them toward beauty. In these occasions, we help children with "supportive hand" and navigate them on the paper; that is we grab their hands from behind, guiding them from one point to another so that they feel as though they are drawing the lines themselves. Next time, they won't need that supportive hand. For children on the mild spectrum, we teach them the differences between shapes and forms, like distinguishing between different birds and fish, or the varying poses of figures on paper, and prevent them from repeating the same color in their paintings.

- Do you have a specific approach to teaching painting to autistic children? First, we observe what materials and tools they show interest in and what they avoid. We start with simple visual elements—dots, lines, and surfaces—trying to capture their attention on the page. For children on the severe spectrum, we work with guiding dots, leading them from one point to another. When the image begins to form on paper, children experience a positive feeling—a sense of calm from completing something constructive. This happens when they move from one dot to another and finish their form. Sometimes they resist or are too fidgety and uneasy even to sit down. Educational development goes hand in hand with artistic development, and through this process, inappropriate behaviors are rectified either. As resistance gradually collapses, we can begin showing children images and talking with them. When they cannot see the space, we guide them step by step and point by point with sounds and words until they begin to pay attention. Education starts on an individual level, and children from different parts of the spectrum are not grouped together initially. We proceed largely through trial and error. For instance, if a child reacts negatively to a medium, such as watercolor because s/he feels uncomfortable getting her/his hands wet, we replace the medium. Helping children achieving inner and mental calm and satisfaction is what matters a lot here. We want to use all the elements of image-making: surface, line, dots, etc. Learning begins when children are engaged in the task and fully focused on what they are doing. By boosting their confidence, we change their repetitive behaviors— from repeating sounds and phrases to tapping, use of colors, and more.

- What criteria do you use to evaluate children's artistic progress, and how do you adjust these based on individual needs? We measure each child's progress only in comparison with themselves. Sometimes, a child just stares at the page, unsure what to do with it. When that same child can eventually place a dot on paper, circle it, and connect

how they relate to the wide and varied spectrum of autism disorders?

Children on the mild spectrum respond to images and even want to work realistically. Children on the severe spectrum seem like they don't see the image, just as they don't really see you. It's very important to understand that abstract and non-representational works come from children on the severe spectrum, where, with the help of the instructor, we try to draw their attention to their surroundings and to the paper, allowing them to express themselves with color and lines, freeing them from isolation and anxiety. The emphasis on large scale paintings is to encourage movement of their hands. The instructor needs to guide them. Sometimes their grip is so tight that the paper gets torn. This group works with the intrinsic elements of the image. We try to help them see lines, dots, surfaces, and rhythm and to experience a pleasant feeling from beauty and combination of colors.

However, children on the mild spectrum like to play. We just need to motivate them and help them complete a task, gathering their scattered thoughts. The figurative works you've selected for the exhibition are from this spectrum.

- How do you deal with challenges such as lack of attention and focus or severe anxiety in the teaching process?

When challenges vary, our approach must vary either. First and foremost, we need to earn these children's trust and create a safe space for them. We need to help them see us, sense us, and understand us, so they are willing to get closer to us. Some of them, depending on whether they are on the mild or severe spectrum, are non-verbal and react to stimuli through body movements. Before teaching, we need to capture children's attention and encourage curiosity in them. For children on the severe spectrum, concentration is either very minimal or nonexistent. Sometimes children's mind is so overwhelmed that music bothers them, or they can only tolerate their favorite music. Sometimes they produce and repeat certain sounds time after time. In situations where a child lacks attention and focus, we first need to help him/her reach a state of relative calm.

- How important is observation and response to children's drawings during the learning process, and how do you manage it?

We need to help them in improving their repetitive stereotypical behaviors and enhancing their focus and attention to their surroundings. These children are extremely sensitive but have difficulty expressing their emotions. We use different methods for verbal communication. When children don't understand the blank page in front of them, they might crumple the paper because the sound of crumpling is more appealing to them than the blank page itself. What we find beautiful may not be the

three-quarter view portraits in his drawings.

Over the years of teaching art and engaging with people, I have learned that every individual has their own story, and all of us, whether we face a disorder or not, carry fears that can be clearly seen in the first lines we draw. The power of human connection in an educational setting can foster growth, learning, and create a sense of psychological safety for children. This unique experience, gained through interaction with unique children, reminds me how crucial empathy and understanding differences truly are.

Enhancing cognitive skills such as problem-solving, improving motor skills, and refining the precision of hand movements, while fostering social interaction and relationships among children, can significantly strengthen their social and communication abilities. Art provides them with the opportunity to express their emotions through colors, lines, and shapes. This exhibition helps children experience a sense of value and acceptance. Supporting the artistic activities of these children can have positive effects on their social, emotional, and cognitive development. This is not only an exhibition to look at works of autistic children but also a gathering to reflect on humanity and human connections.

The paintings collected in this exhibition are created by children and teenagers with autism, resulting from workshops held at TAK Institute. These workshops are designed to enhance artistic skills, improve communication, and foster a creative and educational environment. Ghazaleh Tavakkolmendi, a painter and graphic artist, has been guiding and mentoring these children from the very beginning, and she can provide an accurate assessment of each child's characteristics, interests, strengths, and weaknesses. She began her educational work with autistic children at TAK Institute three years ago, and in the conversation that follows, I seek to explore possibilities and challenges in educating children with autism.

- Let's start with the differences. Can you talk about the differences in how these children communicate?

There are many differences. Most of these children see you, but it's as if they don't really see you—their gaze is fleeting.

- To be more specific, are you referring to the difference between "looking," which is a natural reaction of the eyes that happens automatically when vision is healthy, and "watching," which involves focus and attention? Exactly, some of these children don't make eye contact at all, or they might stare at you for hours without any reaction, or they might see an image but have a completely different and personal understanding of it.

- Can you elaborate on the differences in the children's painting styles and

A short note from an artist with a conversation with an autistic artist mentor; Ghazaleh Tavakolmand

"Infinite Lines and Colors" is a painting exhibition aims at creating a space for showcasing the artwork of children and teenagers with autism, highlighting not only their creative and artistic abilities but also the profound impact their participation has on the formation of their personal and social identity. It also raises public awareness in a meaningful way.

Thanks to the director and the collaboration of instructors at TAK Institute, I spent a beautiful and memorable day with children with autism, one that remains in my mind and heart for good. This interaction helped me, for the first time, to confront the challenges of living with autism immediately. Being autistic is a different way of experiencing life and perceiving the world. These children observe the world with more detail and precision. Every sound, color, and movement holds a deeper meaning for them. This heightened sensitivity can be both positive and negative. On one hand, they see beauties that others may overlook, but on the other hand, it can overstimulate their senses, leading to anxiety.

When a child was experiencing feelings of anxiety and tension and I couldn't quite understand the cause, it made me realize how foreign we all are to what others may be experiencing internally. I was deeply moved when I observed the calming techniques of the instructor and her empathetic methods to reduce the child's anxiety, and later, when I saw the child tranquil and content in the hallway, I learned how we must approach challenging situations. One of the most remarkable traits of these children is their intense interest in specific subjects, which can serve as a source of comfort and joy, providing them with a sense of identity and purpose, much like how playing in the institute's playground motivated a child to focus more diligently on completing their assignment.

They indulged themselves for several hours in their favorite activities, i.e. painting and pottery, with an unusual concentration that served as the means for them for understanding and interacting with the world around them. One child, with a particular fondness for his favorite instructor, painted her portrait several times, using colors that reflected his emotions. These children showed me how wonderful and colorful the world of autism can be when they are given the opportunity to use non-verbal methods, like art or writing, to express their thoughts and emotions. For instance, a child who was also quite proficient in verbal communication, beautifully and patiently wrote down her concerns alongside her paintings. Another child amazed us by understanding the differences between profile and

Short note of an Art and Research Gallery

At ShaarGallery, as an art and research institution, we became familiar with the art of children and adolescents with autism at TAK Institute, following a suggestion from One of the activists of Iranian culture and art, Mohsen Fattahi. From the very first encounter with these paintings, it became clear that we were dealing with a form of art that aligns perfectly with our goal of discovering hidden potentials in arts. We do not distinguish between professional and non-professional divisions in art; rather, we believe that art performs in ways that are visible to the general art community, as well as in ways that remain somewhat underrepresented and need to be brought to light.

Through the efforts of a skilled painter artist, Ghazaleh Tavakkolmend, and the dedication of Shokooh Alizadeh and other managers and instructors at TAK, painting has become a serious practice for children and adolescents with autism, to the extent that some of them now see themselves as artists—and what a blessed development this is. Barg Gallery in Tehran hosted an event where Shar Gallery engaged two experienced curators from the world of professional painting (Sara Shahriyari Rad and Leila Tayebi Fard) to interact with works produced by autistic children and adolescents. A professional exhibition was prepared, and now one can stand and observe this infinity: “Infinite Lines and Colors”. One can see and enjoy these artworks, purchase them, and make them a daily source of joy, celebrating the profound human quality they represent. And one can also admire the families and supporters of these artists, who have practiced joy instead of sorrow.

But for researchers and scholars, this collection must be viewed and examined from various perspectives: from the viewpoint of child and adolescent psychology, from the sociological effects of art on the individual and collective lives of specific strata of society, from the perspective of artistic practices and approaches used in working with children and adolescents, through disciplines like neuroscience and neurodiversity in autism, from philosophical studies on the relationship between hands and minds of these children and the aesthetics of their works, and from countless other aspects. This collection not only bears the name “Infinite Lines and Colors”, but it holds infinite potential and untrodden paths that perhaps should and must be explored.

Davood Ajorlou, Ehsan She’rdoust
ShaarGallery
Autumn 1403 (2024)

Infinite Lines and Colors

Reflections on the Inner World of Children and Adolescents with Autism

"Infinite Lines and Colors" offers an opportunity to take a closer look at the colorful world of children with autism and to witness their astonishing and unique abilities. Here, each child tells their story through colors and forms, in a language that may be familiar or unfamiliar to many of us. These works not only showcase the creativity of these children, but also open a window to a deeper understanding of their inner world—a world full of emotions, colors, and beauty.

Autism presents a different perspective on the world, and this exhibition invites us to see and appreciate that unique viewpoint. Each painting reflects the mental and sensory abilities of a young artist, demonstrating that art is a universal medium for expressing emotions and thoughts, transcending all limitations.

"Infinite Lines and Colors" underlines that the young artists in this exhibition deserve attention and admiration not because of their limitations, but because of their boundless abilities. These artworks remind us that every individual has the power to change and influence the world around them. Through these paintings, we move into their colorful world to honor the infinite abilities, creativity, and talents of autistic children and adolescents.

Leila Tayebifard

Artworks: Artists of the TAKfoundation

Project Manager: Ehsan Sherdoost

Executive Director: Mohsen Fattahi

Art Director: Davood Ajorlou

Graphic: Hamidreza Zobeyri

Curators: Leila Tayebi Fard, Sara Shahriari Rad

Thanks to: Shokuh Alizadeh, Ghazaleh Tavakolmand,
Nafiseh Rasouli

ShaarGallery (Autumn 2024)

Painting Exhibition

Reflection of inner world of autism children

Infinite Lines and Colours

 ShaarGallery

